

SLOVENSKI NAROD

Izplač vsak dan popoldne izvenredno cedeje in praznike — Inzerati do 80 pett vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati pett vrst Din 4. Popust po dogovoru inzeratni davek posebej — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štov. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Govori ministrov

Bjelina, 27. nov. AA. Danes je bilo v Bjelini veliko zborovanje JRZ, katerega so se udeležili ljudje iz Semberije, Mačve in Podrinje. Na vse zgodaj jutraj je prišlo od vseh strani šeststo ljudstva z zastavami in godbami. Prišli so zastopniki najrazličnejših organizacij in JRZ iz 17 pokrajin.

Ob 10.40 se je pripeljal v Bjelino z avtomobilom predsednik vlade dr. Milan Stojadinović s katerim so prispeli finančni minister dr. Dušan Letica, ravnatelj Vremena Dragan Stojadinović, šefa kabineta Protić in Marković ter nad 100 poslušalcih kandidatov Navzočini so bili pri sprejemu visokih gostov poleg drugih prometni ministri dr. Mehmed Spaho, ministri brez listnice Džafer Kulenović, vršilec dolžnosti bana g. Krečković in mnogi poslanci. Dr. Stojadinović se je s svojim spremljevalcem odpeljal takoj na glavni trg, kjer je bila že zbrana ogromna množica ljudstva z godbami in zastavami.

Ob 11.30 je otvoril zborovanje minister dr. Mehmed Spaho z govorom, v katerem je poudaril velik pomen velikega današnjega zborovanja. Dal je nato besedo takoj ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću, ki je izjavil sledeče:

Dragi bratje! Pred 14 leti je stopil Nikola Pašić (vzklik: Slava mu!) že kot star mož z balkona te občinske zgradbe in vas v važnem trenutku naše zgodovine pozval, da poveste svoje mnenje o programu državne konsolidacije in državne obrambe. (Dolgotrajno vzklikanje Slava mu!) »Ko je ves naš narod,« je dejal tedaj Pašić, »mogel tedaj vstati proti pokusu Avstrije, da bi ustanovila to državo, morete tudi vi dati svoj glas za to državo.« (Odobranje in vzklici živel!) Isto morem ponoviti tudi jaz danes s tega istega kraja, kot čuvar politične oporke neumnega Nikole Pašića (živel naslednik!). Toda tokrat morem storiti to, še z večjo pravico, ker prihajam med vas ne samo kot Srb in v imenu Srbov pač pa prihajam, skupno tudi s legitimnim predstavnikom bosansko-hercegovaških Muslimanov, svojim odličnim prijateljem in tovarišem dr. Mehmedom Spahom (živel dr. Stojadinović, živel dr. Spaho! živel JRZ). Slova pravoslavljani in muslimanov, za katero se je vedno zavzemal pokojni Nikola Pašić in na katere je računjal v interesu vseh delov našega naroda in vse Jugoslavije, nudi v tej zgodovinski pokrajini divno sliko duhovnega edinstva vseh krajev Bosne u. Hercegovine. (Odobranje.) Ta naloga je preživela tuje uprave, katere interesi niso bili istovetni z interesi našega naroda. Tudi mi želimo to veliko zapuščeno ohraniti naprej. Še žive v tem kraju spomini na svete primere bratrskega razumevanja v najtežjih dneh na Mehmed-kapetana Sidačevića iz Zvornika, Sulejman-bega Alajbegovića, za katerega mizo je sedel Vuk Karadžić kot otrok in delal poslovne zapiske, in na številne druge ugledne muslimane, katerih človekoljubna se pravoslavni se spominjajo. Kulinijski kapetan je bil knezu Ivo pobratim (vzklik: Slava jim!). Ta prostrana in lepa zemlja, je bila tudi pozorišče velikih bojev našega naroda. V bližini samostana kralja Miljutina je imel stari Novak v pečini nedostopnih skal svoje hajduško bivališče. Semberija je dala Karagorgiju borce in vojvode. Še se poznajo po višinski sledovi prvega in drugega upora. Na tej ravnini, na teh vrhovih in na teh igriščih so se odigravale borbe za osvobodjenje Srbije in zedinjenje Jugoslavije (živel JRZ). In od tedaj pa do današnjega dne ni bilo nacionalnega gibanja, pri katerem ta domoljubni kraj ne bi sodeloval. Stopili ste na plan za narodne pravice za časa okupacije v balkanskih vojnah. Bili ste se kot prostovoljci na strani Srbije. Za časa svetovne vojne ste šli med četnike. One, ki so ostali doma, pa so metali v temnico in jih ubijali. (Vsi zborovalci so vzklikali: živel prosvetni boj!) Ta zemlja je zemlja junakov je pa tudi domovina narodnih pesnikov, ki so spetali vence slave tem narodnim herojem. Ta kraj je bil zibelka naše duhovne emancipacije, ki je obenem z upori prišla do izraza v govorjenju in pisani besedi. Na njej sta se rodila Filip Višnjić in Vuk Karadžić (Slava jim!). To je zemlja, kjer bije srce našega ljudstva, kjer govore največ srbsko. (Odobranje in vzklici: živel dr. Stojadinović! živel dr. Spaho!)

Dragi bratje! In v mučnem trenutku svojega življenja je prišel k nam sari Pašić, ker je bila narodna zvest pri vas vedno živa. Evo to je tudi tisto, zaradi česar prihajam jaz danes pred vas. (Živel dr. Stojadinović! živel JRZ! živel voditelj!) Prihajam, da vas pozovem, da 11. decembra oddate svoj glas za politično sedenje vlade in za državo vorni program. (Hočemo! Hočemo!), ki ga izvajam že nad 3 leta, da glasujete za slovo za enakopravnost, za delo za mir in red ter za bodočnost Jugoslavije. (Navdušenje vzklici: Hočemo! Vsi smo za vas!) Tej politiki se mora Jugoslavija zahvaliti, da bo v treh dneh proslavila že 20. rojstni dan v blagoslovju in napreduku. Na njenih mejah je mir vse njene sile pa so posvečene velikemu delu narodne obnove. (Živel dr. Stojadinović!) Kajsmo delali in kaj storili v teh treh in pol letih, odkar smo prišli na oblast, tega ne bom našteval, sme mi pa reči: storili smo več kot vsi drugi skupni pred nami. (Ponoven vihar navdušenja: živel dr. Stojadinović! živel voditelj!) Justino ot

strani vsa vprašanja, politična, gospodarska in socialna. Poglejmo samo na nekaj, pogledajmo na to slovo pravoslavljani in muslimanov pa bomo lahko uvideli, kolikoga narodnega pomena za vso Jugoslavijo je samo to edino dejstvo. (Navdušenje vzklici: živel bratrska slova!).

Z ustanovitvijo stranke JRZ (živel JRZ) smo oživili staro tradicijo sodelovanja, ki se je v preteklosti manifestirala v skupnih bojih proti okupaciji Bosne in Hercegovine, v skupnih uporih proti vsem krivicam in nasilju dunajskega cesarja. (Ploskanje in odobravanje.) Ko bi prve dni po zedinjenju pokojnemu Pašiću govorili o hrvaškem vprašanju bi v intimnem razgovoru gotovo dejali: Pred hrvaškimi obstoji za nas bosansko vprašanje (Odobranje!). S ponosom morem danes reči, da bosanskega vprašanja ni več. (Ponovno odobravanje in vzklici: živel slova!). Ostalo pa je hrvaško vprašanje. Nič ne bi bil morda bolj srečen, kot jaz, ko bi se tudi zanj našla neka re-

šitev. Mi to rešitev želimo, ne želimo pa kakršnekoli rešitve. Mi ne moremo rešitve kakršno nam predlaga dr. Maček (Vzklici: Dol! Nočemo!) So meje, ki jih ne smemo prekoračiti, razen če nimamo morda namena upropasti to državo, ki smo jo s težkimi boji in krvjo ustvarili. Vzklici: En kralj, en narod, ena država, to je naš program. (Ponoven vihar navdušenja.) V teh mejah so možna pogajanja, izven njih bošakal dr. Maček v opoziciji še ostalih 99 let, ki jih je napovedal. Da bi povedal število glasov za svojo listo, je Maček zbral čudno vojsko. »Vojsku kupi sa sve četiri stranec kakor pravi narodna pesem, Tu vam je maršal demokracije, čika Ljuba, tu vam je zemljoradnik Pižon, tu vam je tovarš živilo, tu diktator Peter in fuhrer Jevtić. (Dol z njimi!) Nočem vam govoriti o tem, kakšno zvezo je imel Ljuba Davidović z demokracijo v onem trenutku, ko se je bil zgradil strdno mestec s pokojnim Veljo Vukićem. Nočem vam govoriti niti o tem,

kakšno zvezo ima v splošnem Joca Jovanović s kmetijstvom. (Smeh). Ne govorim vam tudi ne o velikem bogatašu in beograjskem hišnem posestniku Živku Topaloviću. Kakšno zvezo ima z delavskimi sirotami, ki jim je moja vlada dala dela in zaslužka, minimalne mezde in socialno zavarovanje. (Živel dr. Stojadinović, živel kr. vlada!). Ne morem pa vam izraziti svojega začudenja, ko vidim, da je dr. Maček vzel na svojo listo Petra Živkovića, Bogoljuba Jevtića in Veljo Popovića! (Dol z njimi!). Dr. Spaho je pred nekaj dnevi zelo lepo postavil vprašanje dr. Mačku: Mar s temi ljudmi hoče rešiti hrvaško vprašanje? Dr. Maček na to še ni niti odgovoril. Nas se tudi nič ne tiče, dr. Maček naj kar odgovori in pojasni to svojim hrvaškim volilcem. Iz raznih hrvaških krajev se tudi že sliši, da organizirajo to navdušenje za Mačka po vseh teroristične tolpe. (Dol z njimi!). Ali je to njihova svoboda? Tako imate za prihodnje volitve, brat.

je minister dr. Korošec šel skozi njihov spalir, je bil navdušeno pozdravljen z vzklikanjem in mahanjem zastavic. Pred samim prosvetnim domom so ministri dr. Korošca sprejeli župan dr. Marjan Polensek z občinskimi svetniki, predsednik sodišča, držni in tožilec Prijatelj, staršina okrajnega sodišča Kavelj, ravnatelj gimnazije Vagaja, upravitelj meštanske šole Zabukovec, upravitelj ljudske šole Mavric, ravnatelj kmetijske šole inž. Abšec, prošt Cerin z zastopniki duhovščine iz mesta in okraja, več županov iz okolice, zastopniki gasilcev, zastopniki finančne kontrole, poveljnik mesta kapitan I. razreda Kristić, kapitan v p. Skrl in mnogi drugi. Minister Korošec se je pozdravil in rokoval z vsemi pred prosvetnim domom. Prvi je ministri dr. Korošca sprejel dr. Polensek, ki je v svojem govoru poudaril, kako je vesel on in vse mesto, da je danes v njihovo sredo prišel voditelj slovenskega naroda dr. Korošec, ki kljub svoji težki odgovorni službi najde čas, da v tej volilni dobi neumorno obiskuje občinske vasi in mesta in v tem vsem daje primer, kako je treba zmerom delati za svoj narod. Župan je v svojem govoru obenem sporočil dr. Korošcu, da ga je novomeška občina izvolila za svojega častnega meščana in mu izročil diplomu s sledečimi besedami: Mi smo vaši, a vi ste naši! Bog vas živi! Živel n. š. žitelj dr. Korošec! Vsi prisotni so na en glas pozdravili Bog živi dr. Korošec! Živel naš vodja! Godba je zaigrala državno himno, ki so jo vsi prisotni poslušali odkritih glav. Minister dr. Korošec se je zahvalil županu in vsem, ki so se udeležili sprejema. Njegove besede so prisotni navdušeno pozdravili. Nato se je dr. Korošec skozi gost spalir mladine JRZ podal proti dvoran prosvetnega doma. Mladina JRZ mu je pri tej priliki priredila navdušene manifestacije kakor tudi Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. kr. Vis. knezu namestniku ter predsedniku vlade dr. Stojadinoviću. Prosvetni dom je bil krasno okrašen. Dvorana in galerija sta bili polni. Zborovanje je odprl banski svetnik Vebić, ki je pozdravil dr. Korošca. Nato je govoril minister dr. Korošec in v enournem govoru razložil notranji in zunanji politiki vlade. Njegov govor so zborovalci pogostokrat prekinjali z močnim odobravanjem in ploskanjem. Za dr. Korošcem je govoril še senator dr. Kulovec, nakar je bilo zborovanje zaključeno ob prepevanju narodnih pesmi. Iz Novega mesta je minister dr. Korošec odpotoval v Crnonei, kjer je imel ob dveh popoldne zborovanje.

Ruma, 28. novembra. AA. Včeraj dopoldne je bila posvetitev n. njelneja kamna za nov prosvetni dom v Grabovcih. Svečanosti so prisostvovali prosvetni ministri Magarašević, načelnik oddelka za srednje šole v prosvetnem ministrstvu Janošević ter senator dr. Grassel. Prvi je govoril prosvetni minister Magarašević, za nitiir pa senator dr. Grassel, ki je poudaril potrebo o skupnem nastopu vseh Nemcev pri bližnjih volitvah. Zborovanja se je udeležilo okrog 3000 ljudi.

Aleksinac, 28. novembra. AA. Te dni je minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković imel celo vrsto konferenc in zborovanj v Aleksinskem in banjskem okraju. Posebno veliko zborovanje je bilo v Aleksincu in se ga je udeležilo nad 2.000 ljudi iz vsega okraja. V svojem govoru, k ga je imel na tem zborovanju, je minister Cvetković poudaril pomen nove uredbe o invalidih, zatem pa je govoril o programu in delu sedanje vlade. Minister Cvetković je obiskal v Aleksinskem okraju Kraljevo, Mozgovo, Beligrad, Sudotnac in Bovan. Te dni je imel minister Cvetković večja zborovanja v Rutevcu, Bogovicih, Draževcu in Trnjavci.

Banjaluca, 28. novembra. AA. Danes ob 14. je prispel preko Prnjavora v Banjaluko minister za gozdove in rudnika Bogoljub Kujundžić. Včeraj je imel dopoldne ob devetih konferenco s svojimi političnimi prijatelji v Gradačcu. Na poti proti Modriči je ministra Kujundžića v Dolnjih Skubliah sprejelo in pozdravilo pred občinskimi domom nad 100 ljudi, ki so vzklikali predsedniku vlade in njemu, Minister Kujundžić je v kratkem govoru razložil navzočnim političnim položaj v državi. Ob 11. je nadaljeval pot v Modrič, kjer ga je pozdravilo pred občinsko zgradbo nad 400 kmetov iz okolških vasi. Napovedana konferenca se je spremenila v zborovanje. Popoldne ob 14. je minister Kujundžić odpotoval v Vrnjak, kjer ga je pred staro cerkvijo pozdravilo nad 300 ljudi. V svojem govoru je minister Kujundžić tudi razložil politično stanje ter govoril tudi o bojih tamkajšnjega prebivalstva za osvobodjenje in zedinjenje. Stari prota Stevo Popović se je zahvalil v izbranih besedah ministru Kujundžiću za govor, navzočini pa so mu navdušeno vzklikali. Ob štirih popoldne je minister Kujundžić odšel v Odžak. Tu ga je pozdravilo nad 400 meščanov z zastavami in banskim svetnikom Kapetanovićem na čelu. Kapetanović je v imenu meščanov pozdravil ministra Kujundžića. Po pozdravnem govoru se je razvil sprevod, ki je krenil ob velikem navdušenju tamkajšnjega ljudstva do trga, kjer je imel minister govor pred 800 ljudmi. Bavi se je o političnem položaju in o gospodarskim programom sedanje vlade. Poudaril je tudi velik pomen političnega sodelovanja med Srbi in muslimani v Bosni in Hercegovini. Minister Kujundžić je tudi sprejemal razna zastopstva. Ob 18. pa je nadaljeval svojo pot preko Desvente v Banjaluko.

Bombe in atentati v Rumuniji

Pod krinko protizidovskih izgredeov je začela razpuščena fašistično usmerjena Železna garda izvajati teroristično akcijo — Bombni atentati v temešvarskem gledališču je zahteval 10 mrtvih in 32 hudo ranjenih

Temešvar, 29. novembra. e. V nedeljo zvečer je bil v tukajšnjem narodnem gledališču izvršen zločin. Med predstavo sta bili vrženi dve bombi na oder v trenutku, ko je bilo gledališče nabito polno. Po dosedanjih vestih je bilo 10 ljudi ubitih, 30 pa ranjenih. Med ranjenici je tudi profesor dr. Slobodan Kostić, poglavar srbske pravoslavne cerkve v Temešvaru.

Včeraj je prišlo v Temešvar židovsko gledališče iz Vilne, ki je na krožnem potovanju po Transilvaniji in gostuje povsod z velikim uspehom. Ob 20. se je začela predstava. Gledališče je bilo zasedeno do zadnjega kotička, med občinstvom je bilo mnogo uglednih Temešvarcev. V hipu, ko so ugasnile luči in se je dvignil zastor, sta bili vrženi dve bombi, ena v parter, druga na oder. Obe sta eksplodirali s strahovito detonacijo. V gledališču je nastala nepopisna panika. Vse je pričakovalo, da bodo sedile še nadalje eksplozije in vse je bežalo proti izhodom. Splošno paniko je še povečalo dejstvo, da so v hipu eksplozije ugasnile tudi vse luči. Slišati je bilo samo stokanje ranjenecv in krike umirajočih. Ljudje so drveli proti izhodom, vsak je hotel na prosto. Panika je postajala vedno večja, kar je začelo goreti na oderu, ogenj je pa zajel tudi parter in stopnišče.

Vest o strašnem atentatu se je z bliskovito naglico razširila po mestu. Na pomoč so takoj prihitali gasilci, reševalci in policija. Gasilcem se je posrečilo, da so ogenj omejili. Nič ne pa takrat se ni vedel, koliko žrtev je zahteval atentat. Ranjenecv so prepeljali v bolnico, a v gledališču je ostalo 10 mrtvecev. Med njimi je tudi ga. Hirsch, soproga generalnega tajnika zionistične organizacije v Rumuniji. Njen mož je bil hudo ranjen in so mu morali amputirati nogo. Med mrtvimi je tudi ugledni trgovec Eckstein. Policija je napravila preiskavo in je ugotovila, da sta bila dva atentatorja, eden je bil oblečen v žensko. Vse kaže, da sta imela več pomočnikov. Domnevajo, da je bil zločin dobro organiziran in pripravljen, kar je razvidno tudi iz tega, da so takoj po atentatu ugasnile vse luči ne samo v gledališču, temveč v vsem mestnem okraju, ker so zločinci prekinili električni vod. Po zadnjih vesteh sta bila oba atentatorja že prijeta, vendar vest uradno še ni potrjena. Naknadno ugotavlja, da je bilo hudo ranjenih 32 oseb.

Atentat na rektorja univerze v Klužu

Bukarešta, 29. nov. e. Na rektorja univerze v Klužu Florijana Stečana Goangu je bil včeraj izvršen atentat. Dva neznanca sta ga ustavila na cesti v Klužu in začela nanj streljati. Rektor je bil hudo ranjen in se je onesvestil. Atentatorja sta nato streljala tudi na orožnika, ki ju je hotel aretirati. Goangu se je pozneje zavedel in izjavil, da oba atentatorja pozna, vendar ne ve za njuni imeni. Vedel je le to, da sta oba dijaka in člana razpuščene Železne garde. Pozneje se je Goangu zo-

pet onesvestil. Po mišljenju zdravnikov je njegovo stanje zelo resno. Policija v Klužu je v zvezi z atentatom aretirala nekoga Fagadaraju, ki je, kakor zatrjujejo, te dni prišel iz Bukarešte, odkoder je atentator-

jem prinesel navodila. Goangu je bil v vladi Tatarsca državni tajnik. Po zadnjih vesteh je stanje ranjenca brezupno. Vsa rumunska javnost je pod vtisom tega dogodka in atentat najostreje obsoja.

Levičarska ofenziva proti Daladijeru

Socialisti zahtevajo sklicanje parlamenta — Priprave za splošno stavko se nadaljujejo

Pariz, 29. nov. e. Socialistično poslanski klub je vložil oster protest proti ukrepom predsednika vlade Daladijera. V protestu poleg drugega navajajo, da je Daladier v svojem govoru, ki ga je imel po radiu, rekel, da bodo narodni poslanci odločali o zakonskih dekretih, toda kljub temu ne skliče parlamenta, čeprav je obljubil, da bo to storil takoj po 15. novembru, t. j. ko poteče rok za posebna pooblastila Socialistični klub je mnenja, da je samo parlament arbitražni sodnik v vseh vprašanjih, ki se tičejo narodnih interesov in na podlagi tega tudi vprašanj, ki specialno zanimajo delavski razred. To je prvič v tretji republiki, da parlament ni bil sklican v določenem roku. To je krivda predsednika vlade, ki je naklonjen nasilnemu režimu.

Pariz, 29. nov. e. Parlamentarni klub Zveze republikanskih socialistov je izdal obvestilo, v katerem pravi, da je odločno proti politiki pritiska na delavski razred in na sindkate. V obvestilu tudi zahteva, od pristojnih ministrov de Monzieja in Pomarēja, da storita vse potrebno, da se

najde podlaga za razgovor med glavno delavsko zvezo in vlado. Za nedeljo dopoldne je sklican ožji glavni odbor stranke republikanskih socialistov.

Rekvizicija javnih podjetij

Pariz, 29. nov. e. Havas. Danes bo objavljen ukaz o rekviziranju javnih podjetij. Pod to rekvizicijo spadajo tudi uprave plinske in električne razsvetljave.

Pariz, 29. nov. e. Glavni odbor glavne delavske zveze je sklenil, da vztraja na splošni stavki, ki je napovedana za 30. t. m. Odbor bo izdal obsevirni odgovor na Daladijerov nedeljski govor.

Pariz brez listov

Pariz, 29. nov. e. Včeraj popoldne so imeli konferenco delegati tipografskega sindikata pariških listov. Soglasno je bilo sklenjeno, da od danes stopijo v stavko vsi sindikati. Pariški listi najbrž že danes ne bodo mogli iziti. Zveza krščanskih delavcev je sklenila, da se bo tudi še nadalje z vsemi zakonitimi sredstvi borila proti vladnim dekretom, da pa ne bo sodelovala pri generalni stavki.

Kanya proti politiki Imredyja

Neposredno po obnovi Imredyjeve vlade je zunanji minister odstopil, ker se ne strinja s politiko Imredyja

BUDAPESTA, 29. novembra. e. Zunanji minister Kanya je podal ostavko. Regent Horthy je ostavo sprejel in poveril vodstvo zunanjih poslov ministrskemu predsedniku Imredyju. Zakaj je Kanya odstopil, uradno ne poročajo. V političnih krogih pa naglašajo, da se naslaja med njim in Imredyjem velika nesoglasja zaradi bodočih smeric zunanje politike.

BUDAPESTA, 29. nov. e. V madžarskih političnih krogih zelo komentirajo značilen dogodek v Čustu. Na banketu, ki ga je priredil predsednik vlade Vološin na čas nemškega državnemu tajniku Hoffmannu, ki potuje po Podkarpatski Rusiji, je msgr. Vološin po poročilu madžarske službene agencije začel svoj govor tako-le: Naj bog blagoslovi nemški rajh in njegovega vodjo! Hoffmann je nato poudaril, da bo o vtisih svojega potovanja obširno poročal v Berlinu. Zaključil je svoj govor z vzklikom: živel češkoslovaška

republika! živel Podkarpatska Rusija! Madžarska poročila naglašajo, da je bila dvorana, ki je bil v njej prirejen banket, okrašena z modro-rumenimi ukrajinskimi zastavami s kljukastim križem.

Dr. Beneš ostane začasno v Londonu

London, 29. nov. e. »Evening News« poroča, da bo bivši predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš ostal v Londonu. Svoje potovanje v Ameriko, kjer bo, kakor znano, predaval na neki univerzi, je odgodil na prihodnje leto.

Curih, 29. novembra. Beograd 10.—. Pariz 11.47, London 20.485, New York 440.25, Bruselj 74.475, Milan 23.175, Amsterdam 239.62, Berlin 176.62, Praga 15.05, Varšava 83.—, Bukarešta 3.25.

že v našem programu in bo tudi izpeljana. (Dolgotrajno vzklikanje in odobravanje!) To je že peti teden, odkar prireja naša zborovanja pod milim nebom, in vedno smo imeli lepo vreme in sončne dni. Kadar je naše zborovanje, vendar mora biti lepo vreme. (Smeh). To je najboljši dokaz, da je sreča na naši strani. Zato je tudi zmaga gotova. živel!

600.00 glava množica je navdušeno pozdravila govor ministrskega predsednika dr. Stojadinovića. Z vseh strani so se slišali vzklici: živel dr. Stojadinović! živel dr. Spaho! živel JRZ! živel naš voditelj! živel srečni človek!

Za dr. Stojadinovičem, je spet spregovoril minister Mehmed Spaho, ter se zahvalil ministrskemu predsedniku za udeležbo in krasen govor. Zborovanje je bilo nato zaključeno.

Ljubljana, 28. novembra. AA. Danes ob 10. dopoldne je bilo v Novem mestu veliko manifestacijsko zborovanje JRZ, katerega

se je udeležil notranji minister dr. Anton Korošec. Pri vstopu v Novo mesto so dr. Korošca pričakovali senator in okrajni kandidat za okraj Novo mesto dr. Fran Kulovec, njegov namestnik banski svetnik Vebić ter okrajni glavar Vidmar. Novo mesto je bilo okrašeno z državnimi zastavami. Pred prosvetnim domom, kjer je bilo to veliko volilno zborovanje JRZ, so se zbrali člani krajevne rganizacije JRZ in zastopniki okrajne organizacije JRZ. P.leg teh so se sprejemali dr. Korošca udeležili še zastopniki državnih in samoupravnih uradov, zastopniki društev in korporacij, ravnatelj gimnazije s profesorji, učiteljstvo z otroki, dijaki srednjih šol pa so z drugimi šolarji »orili gost spalir od trgovine Turk do pr svetnega doma. Nek. mala deklja je deklamirala prigodno delamaciijo in izročila dr. Korošču lep šop cvetja. Ves čas je godba igrala korčnice. Vsa otrok in vsaka učenka je imela v rokah malo jugoslovensko zastavico. Ko

Danes nepreklicno zadnjokrat ob 16., 19. in 21. uri!
Pustolovščine Marka Pola
 KINO UNION — TELEFON 22-21
 hrabrega mladeniča v carstvu Kublaj Kana. — GARY COOPER, SIGRID GURY.

DNEVNE VESTI

— Prememba v českoslovaških konzulatih v Jugoslaviji. Zaradi političnih izmenjav na českoslovaškem predstavništvu in konzulatih v tujih državah. Na českoslovaškem konzulatu v Zagrebu ne bo več vicekonzula, razen tega bodo reducirani še štirje nižji uradniki. Českoslovaška konzulata v Sarajevu in Dubrovniku bosta ukunjena.

— Ukinjene pošte. Poštni minister Vojko Čvrkic je odredil, da se izdelajo nove poštne znamke v petih serijah. Serija novih znamk bo predstavljala v slikah kratko zgodovino razvoja pošte od njene ustanovitve do danes. Na prvi znamki bo slika prvega uradnega srbskega poštarja pod vladjo kneza Miloša. Na drugi znamki bo slika prvega poštnega prevoznega sredstva, slikovitega poštnega voza s trojno vprego in postiljonom s cilindrom na glavi in rogom v roki. Na tretji znamki bo slika lepe pokrajine naše države, po kateri vozi železnica, četrta bo enaka tretji, samo da bo na njej mesto vlaka naslikan avtobus, na peti znamki bo slika prekladanja pošte iz letala v poštni avto.

— Zborovanja sreskih učiteljskih društev JUU. Sresko učiteljsko društvo JUU v Murski Soboti bo zborovalo 3. decembra ob devetih v Sokolskem domu v Murski Soboti s referatom g. Vodečeve »Današnje naloge žene s posebnim oziranjem na učitelje«. Odbor prosi članstvo, da poravnava članarino za prvo tromesečje, stare dolžnike opozarja na sklep članstva z dne 23. oktobra. Dalje prosi odbor vse tovariše obsejalnih šol, da nam do 28. novembra pošljejo podatke o nacionalnem in narodnem stanju prebivalstva svojega šolskega okoliša. Udeležba naj bo polnoštevna! Prosimo tudi za pristop novih učiteljev v našo stanovsko organizacijo. Isto tako se vabijo tudi oni učitelji, ki stoji že nekaj let ob strani. — Sreski učiteljski društvi JUU. Brežice in Krško bosta skupno zborovali 7. decembra ob enajstih v ljudski šoli v ešvici. Na dnevnem redu je predavanje g. prof. Šilaha Gustava iz Maribora o temi »Aktualna pedagoška vprašanja naše dobe s posebnim oziranjem na delo naše ljudske šole«. Ugodna ura pričetka zborovanja omogoča slehernemu članu, da se udeleži zanimivega predavanja. — Sresko učiteljsko društvo JUU Maribor desni breg bo zborovalo v soboto 3. decembra ob pol desetih v Studenčih pri Mariboru na deski ljudski šoli z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo (g. Petrovič). 2. Poročilo o glavni skupščini (gg. Kašpar — Petrovič). 3. Predavanje »Proučevanje otroka« (g. Miloš Ledinek). 4. Slovenska šolska matica. — Sresko učiteljsko društvo JUU v Novem mestu bo zborovalo v soboto dne 3. decembra ob devetih uri na osnovni šoli v Novem mestu. — Sresko učiteljsko društvo JUU Ljubljana okoliha vzhodni del bo zborovalo v soboto 3. decembra ob devetih v magistratni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Stanovske zadeve. 2. Predavanje g. dr. Frante Misa »Družina temelj države«. 3. Razni predlogi.

KINO SLOGA, tel. 27.30
INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK
 nadaljevanje filma »EŠNAPURSKI TIGER« po romanu od Teje v. Harbour.

— Kongres inženirjev zaključen. Kongres inženirjev in arhitektov v Splitu je bil v nedeljo zvečer zaključen. Najvažnejše vprašanje dnevnega reda je bila izprememba pravil združenja. Izvoljen je bil poseben odbor, ki bo do 15. aprila pripravil vse potrebno za izpremembo pravil. Končno je bila sprejeta resolucija, v kateri je rečeno, da je položaj inženirjev in arhitektov v javni in privatni službi v mnogih primerih zelo težak. Inženirji in arhitekti izražajo v resoluciji željo, naj bi se njihovi prejemki v državni službi zvišali in naj bi se jim zagotovila potrebna gmotna neodvisnost. Vsa mesta, ki pripadajo po zakonu inženirjem, naj se zasedejo z inženirji in iz državne službe naj se odpuste vse nekvificirane moči. Najnižja plača inženirja v državni službi naj bi znašala 2.500 din.

— Brezposelnost v naši državi. Po podatkih Osrednje uprave za posredovanje dela je iskalo v oktobru pri javnih borzah dela 45.030 moških in 7.835 žensk, skupaj 52.865. S preostalimi brezposelnimi iz septembra je znašalo njih število 63.791 in sicer 53.190 moških in 10.601 ženska. Ob koncu meseca je bilo brezposelnih še 12.103 in sicer 8945 moških, 3158 žensk. V primeri s septembrom je bilo prijavljenih 3920 brezposelnih delavcev manj, zaposlenih je bila na razpolago 420 delavcem. Podpora je dobilo 7.115 brezposelnih v znesku 1.201.753,35 din. 1. novembra je bilo borzom dela prijavljenih 13.376 brezposelnih, od teh 10.114 moških in 3.262 žensk.

— Nemški izletniki v Splitu. Nemški parnik »Oceania« je letos že drugič priplul v naše vode. Z njim se je pripeljal v Split 590 izletnikov, članov nemške organizacije »Kraft durch Freude«. Izletniki so si ogledali mesto in okolico, potem so pa odpotovali v Benetke, kjer se bo vrčala na parnik druga skupina izletnikov in se odpelala v Gričjo, vračala se bo pa zopet preko Dalmacije.

— Prvi kongres jugoslovenske metalurgije. Zveza jugoslovenske industrije železa in kovin je sklenila preložiti I. kongres jugoslovenske metalurgije na februar 1939. Kongres bo v Beogradu, dan bo pa določen pozneje. Za ta kongres vlada veliko zanimanje v vseh gospodarskih krogih, ker bo prvi te vrste v naši državi.

— Slovenski grob v Franciji. V Franciji je umrla sredi septembra Ana Podlunšek, roj. Simončič, stara 40 let, doma iz Boštana. Pred petimi leti se je smrtno ponesrečila v rudniku njen mož, istega leta ji je pa umrla tudi mati. V Franciji je zapustila tri nepreskrbljene otroke.

— Zagonetna smrt dekleta v Beogradu. V nedeljo zvečer so našli v Jugobogdanovi ulici na dvorišču neke hiše v mlaki krvi v zadnjem izdihljajih Dragico Tošić, absolventko obrtne šole. Skočila je iz IV. nadstropja na dvorišče in nihče v hiši ni vedel kdo je. Umrla je med prevozom v

bolnišnico. Kaj jo je pognalo v smrt ni znano.

— Nov grob. V Kamniku je včeraj po kratki bolezni za vedno zatisnila oči ga. Ana Novak, roj. Dolenc, vdova višjega poštarja. Dosegla je visoko starost 86 let. V dolgih letih svojega življenja je pokopnica storila veliko dobrega in je zlasti rada podpirala kamniške reveže. Pogreb blaže pokopnice bo v sredo ob 15.30 iz hiše žalosti na Glavnem trgu 33 na pokopališče na Zalah. Bodi blagi stari materi ohranjen na lepši spomin. Žalujemo pa naše najljubše sožalje!

VELIKA GLASNIKOVA PRATIKA
 je izšla 1939

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Zagrebu in Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Splitu, Kumboru in Dubrovniku 17, na Rabu 13, v Beogradu in Visu 12, v Ljubljani 8, v Mariboru 7,2, v Zagrebu 5, v Sarajevu 2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,8, temperatura je znašala 4.

— Smrt dalmatinskega bogataša. Včeraj jutraj je umrl v Makarski prof. in gvard. samostana dr. Juraj Božičković. Pokojni je napisal več znanstvenih razprav o naši narodni kulturni zgodovini. Bil je zelo premožen.

— V prepad je skočila. Včeraj jutraj je skočila v prepad na Debelnem brdu nad Sarajevom delavčeva žena Ana Podkrajec, stara 64 let. Skočila je z visoke skale in obležala mrtva. Vzrok samomora ni znan.

— V smrt zaradi živčne bolezni. Včeraj popoldne je skočil iz I. nadstropja poslopja klinike za živčne bolezni v Zagrebu opankar Josip Blažič, star 43 let. Pobil se je tako močno, da je kmalu izdihnil. Blažiča je mučila težka živčna bolezen.

— Ubijalec senatorja Hadži Ristića umrl. V državni bolnišnici v Skoplju je umrl Mladen Jocić, ki je 11. t. m. ustrelil senatorja Hadži Ristića in upravnika tobačne zadruge Milana Malenico. Po zločinu si je hotel končati življenje, pa se ni dobro zadel. Zadnje dni so pa nastale komplikacije in zdaj je Jocić umrl.

— Vlom v Lescach. Prednočnim so v ločilni vdrl v vilo trgovca Oskarja Šmita iz Ljubljane. V vili so vse prebrskali in odnesli dve garnituri srebrnega jedilnega orodja, električni kuhinjski, več razne kuhinjske posode, veliko odelj, precej posteljnega perila, brisač, prtov, servijet, več raznega orodja, par moških čevljev, igralne karte in nekaj drugih malenkosti. V vrednosti nad 3000 din.

KINO SLOGA, tel. 27.30
INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK
 nadaljevanje filma »EŠNAPURSKI TIGER« po romanu od Teje v. Harbour.

— Planincem kot Miklavževu darilo je najprimernejša knjiga Janka Mlakarja izbranih planinskih spisov prvi zvezek. Katero je pravkar izdal Osrednje društvo SPD v Ljubljani; dobite jo v društveni pisarni na Aleksandrovi cesti 4/II Leposlovna knjiga znanega šaljivo-resnega planinskega pisatelja naj bogati knjižnico vsakega planinca. Ljubiteljem lepih planinskih slik pa je najprikladnejše darilo album planinskih slik »Iz naših gorav«, katerega ima tudi na zalogi Osrednje društvo SPD v Ljubljani. Vsebuje 55 prvovrstnih posnetkov z naših planin. Planinci poslužite se ugodne prilike ter obdarujte svoje prijatelje in znance za Miklavža in za Božič z izvrstnimi planinskimi deli SPD.

Iz Ljubljane

— Navodila za slavnostni sprejem 1. decembra. Vsa društva in organizacije se zbere na Vodnikovem in Krekovem trgu ob 17.30 in sicer na prostorih, kakor jih je sklenil rediteljski odbor. Na zbirališčih bodo table z oznakami posameznih skupin, za red in orientacijo pa bodo skrbeli posebni reditelji pod nadzorstvom mestnih uradnikov. Reditelji bodo imeli na levem rokvu bež trak z napisom »Reditelj« in v mestno štampiljko, službojoči mestni uradniki pa bodo imeli belo-železne trakove na rokah. Pri prižiganju bakel bodo pomagali reditelji in mestni poklicni gasilci. Sprejem krene točno ob 18. ko se priključi vojaškemu obhodu, zato prosimo, da so vsi udeleženci zanesljivo najkasneje ob 17.30 na mestu. Pomikal se bo po naslednjih ulicah: Trgih in cestah: Pred škofijo, Stritarjeva ulica, Trimostje, Marijin trg, Miklošičeva, Kralja Petra trg, Tavčarjeva, Ajdovščina, Tyrševa, Selenburgova, Kongresni trg, Vegova, Zoisova, Šentjakovski most, Trubarjeva, Sv. Jakoba trg, Stari trg in Mestni trg. Po županovem govoru zaigra vojaška godba narodno himno. Po himni razhod. Društva, ki se še niso prijavila k udeležbi, naj se ustno ali pisмено zglašne mestnemu tiskovnemu referentu, soba št. 37 v I. nadstropju mestnega poglavarstva, Mestni trg št. 2.

— Razsvetljava Ljubljane ob 20-letnici Jugoslavije. Ljubljana bo 1. decembra zvečer razsvetljena. Mestna občina razsvetli z reflektorji častljivo mestno hišo in spomenike ter najznamenitejša poslopja. Razsvetlila bo tudi okna vseh drugih uradnih poslopij in vseh mestnih šol. Na vseh ljubljanskih hišah tja do skrajne periferije bodo vihrale državne zastave in gotovo bodo tudi okna najbolj oddaljenih hiš žarela v lučkah.

— Iz legije koroskih borcev. Krajevna organizacija Legije koroskih borcev v Ljubljani poziva vse svoje članstvo, da se udeleži proslave narodnega praznika in sicer: v sredo 30. t. m. v dramskem gledališču, kjer bo vpriporjena drama solunskega dobrovoljca P. Golie »Dobrodružje 1916« ter manifestacijskega obhoda 1. decembra.

— Sestanek koroskih borcev. V soboto zvečer se je vršil pri Sestici dobro uspel članski sestanek, kateremu je prisostvovalo lepo število bivših severnih borcev. Sestanek je vodil društveni tajnik tov. Mohar, ki je pozdravil zastopnika oblasti in glavnega odbora ter v daljšem poročilu pojasnil navzočemu članstvu, kaj je organizacija v zadnjem času delala ter pri tem posebno poudaril borbo za priznanje dobrovoljstva. Posebno poročilo je bilo podano glede resolucije glavnega odbora, katerega je bila predložena merodajnim činiteljem s prošnjo, da posvete isti vso svojo pozornost. Po obsežnih poročilih ostalih funkcionarjev se je razvila obširna debata, v kateri so sodelovali tako člani, kot zastopniki glavnega odbora. Na koncu zborovanja je bila sprejeta kratka zelo pomembna resolucija, s katero poziva krajevna organizacija glavni odbor, da stori primerne korake za končno likvidacijo dobrovoljskega vprašanja bivših severnih borcev — čuvarev naše severne meje.

— Zdrženje mesa. V ljubljanskem mestnem gledališču se je vršila predstava »Kraigherjeve družinske drame« »Skoljke«. Pri predstavi sodelujejo prve moči odra. Predstava se igra v korist društva knežje Zorke. V soboto 3. in nedeljo 4. decembra se ponovi ob 20.15 Golarjeva komedija »Vdova Rožinka«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih uprizoritvah izreden uspeh in izvrstno zabava občinstvo.

— Miklavžev večer. Škola II. bo v soboto 3. decembra v veliki dvorani Kazine s plesom. Igra priznani »Odeon« jazz. Za prijetno razvedrilo bo vsestransko poskrbljeno.

— Slavnostna seja mestnega sveta ljubljanskega. Mestni svet ljubljanski proslavi 20-letnico zedinjenja in ustanovitve Jugoslavije s slavnostno sejo, ki bo v četrtek ob 17. v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva. Po seji se udeležijo mestni svet obhoda po mestu.

— Pri ljubljanskim sodništvu in vrtnarski podružnici bo predaval v sredo 30. t. m. ob sedmih zvečer v kemični dvorani I. dr. realne gimnazije (realke) v Vegovi ulici upravnik drevesnic Kmetijske družbe g. Ivan Brečelnik o vprašanju: »Katero sadne sorte so priporočljive za vrtni in gospodinjstvo v Ljubljani«. Svoja izvajanja bo predavatelj pojasnjeval na slikah in naravnih plodovih. Vstop prost. Vabljeni člani in gostje.

— Sestanek koroskih borcev. V soboto zvečer se je vršil pri Sestici dobro uspel članski sestanek, kateremu je prisostvovalo lepo število bivših severnih borcev. Sestanek je vodil društveni tajnik tov. Mohar, ki je pozdravil zastopnika oblasti in glavnega odbora ter v daljšem poročilu pojasnil navzočemu članstvu, kaj je organizacija v zadnjem času delala ter pri tem posebno poudaril borbo za priznanje dobrovoljstva. Posebno poročilo je bilo podano glede resolucije glavnega odbora, katerega je bila predložena merodajnim činiteljem s prošnjo, da posvete isti vso svojo pozornost. Po obsežnih poročilih ostalih funkcionarjev se je razvila obširna debata, v kateri so sodelovali tako člani, kot zastopniki glavnega odbora. Na koncu zborovanja je bila sprejeta kratka zelo pomembna resolucija, s katero poziva krajevna organizacija glavni odbor, da stori primerne korake za končno likvidacijo dobrovoljskega vprašanja bivših severnih borcev — čuvarev naše severne meje.

— Zdrženje mesa. V ljubljanskem mestnem gledališču se je vršila predstava »Kraigherjeve družinske drame« »Skoljke«. Pri predstavi sodelujejo prve moči odra. Predstava se igra v korist društva knežje Zorke. V soboto 3. in nedeljo 4. decembra se ponovi ob 20.15 Golarjeva komedija »Vdova Rožinka«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih uprizoritvah izreden uspeh in izvrstno zabava občinstvo.

— Obleke — pletenine — kar-nionik — nebotičnik. — Selitve mestnih uradov. S 1. decembrom se preselje v pritličje mestne hiše Gosposka ul. 15. (Auerspergova palača) naslednji mestni uradi: prosvetni oddelek (mestni šolski nadzornik) iz I. nadstropja, 5. t. m. in 7. decembra ne bo posloval. Z Mestnega trga št. 1, II. nadstropje se bo preselil v pritličje Auerspergove palače tudi šolski odsek s krajevnim in šolskim odborom, upravnim odborom za državne meščanske šole, upravnim odborom za obrtno nadaljevalne šole in z referatom za mladiko in mestno žensko realno gimnazijo. Tudi ta urad zaradi selitve ne bo posloval za stranke 2. in 3. decembra. Nadalje se je preselil iz Beethovne ulice 7 II. nadstropje tudi odsek za telesno vzgojo. Telefonska številka za vse te urade je 41-21.

— Sestakorobski gledališču bo danes zvečer ob 20.15 poslednja uprizoritev izvrstno našudirane dr. Kraigherjeve družinske drame »Skoljke«. Pri predstavi sodelujejo prve moči odra. Predstava se igra v korist društva knežje Zorke. V soboto 3. in nedeljo 4. decembra se ponovi ob 20.15 Golarjeva komedija »Vdova Rožinka«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih uprizoritvah izreden uspeh in izvrstno zabava občinstvo.

— Članstvo ljubljanskih sokolskih društev opozarjamo in vabimo na krstno predstavo igre »Dobrodružje 1916«, ki jo je napisal dobrovoljec — pisatelj g. Pavle Golja. Predstava bo jutri v dramskem gledališču v proslavo narodnega praznika.

— Miklavževanje Škola I. Tabor s plesom bo za odrasle v soboto 3. decembra ob 20. uri. Obdaritev mladine pa bo v ponedeljek 5. decembra ob 16. uri.

— Truplo Marije Jeralove prepeljano v St. Vid. Truplo tragično preminule Marije Jeralove iz Savelj so včeraj popoldne na prosekuri obducirali, popoldne ob 15 pa so jo z avtofurgonom Gajškovega pogrebnega zavoda prepeljali na dom njene varuha, posestnika Izidorja Florjančiča na Poljanah pri St. Vidu, kjer so žrtev ljubavne tragedije položili na mrtvaški oder. Pogreb nesrečnega mladega dekleta bo jutri popoldne na pokopališču v St. Vidu. — Truplo 25letnega Leopolda

— Članstvo ljubljanskih sokolskih društev opozarjamo in vabimo na krstno predstavo igre »Dobrodružje 1916«, ki jo je napisal dobrovoljec — pisatelj g. Pavle Golja. Predstava bo jutri v dramskem gledališču v proslavo narodnega praznika.

— Miklavževanje Škola I. Tabor s plesom bo za odrasle v soboto 3. decembra ob 20. uri. Obdaritev mladine pa bo v ponedeljek 5. decembra ob 16. uri.

— Truplo Marije Jeralove prepeljano v St. Vid. Truplo tragično preminule Marije Jeralove iz Savelj so včeraj popoldne na prosekuri obducirali, popoldne ob 15 pa so jo z avtofurgonom Gajškovega pogrebnega zavoda prepeljali na dom njene varuha, posestnika Izidorja Florjančiča na Poljanah pri St. Vidu, kjer so žrtev ljubavne tragedije položili na mrtvaški oder. Pogreb nesrečnega mladega dekleta bo jutri popoldne na pokopališču v St. Vidu. — Truplo 25letnega Leopolda

— Članstvo ljubljanskih sokolskih društev opozarjamo in vabimo na krstno predstavo igre »Dobrodružje 1916«, ki jo je napisal dobrovoljec — pisatelj g. Pavle Golja. Predstava bo jutri v dramskem gledališču v proslavo narodnega praznika.

— Miklavževanje Škola I. Tabor s plesom bo za odrasle v soboto 3. decembra ob 20. uri. Obdaritev mladine pa bo v ponedeljek 5. decembra ob 16. uri.

— Truplo Marije Jeralove prepeljano v St. Vid. Truplo tragično preminule Marije Jeralove iz Savelj so včeraj popoldne na prosekuri obducirali, popoldne ob 15 pa so jo z avtofurgonom Gajškovega pogrebnega zavoda prepeljali na dom njene varuha, posestnika Izidorja Florjančiča na Poljanah pri St. Vidu, kjer so žrtev ljubavne tragedije položili na mrtvaški oder. Pogreb nesrečnega mladega dekleta bo jutri popoldne na pokopališču v St. Vidu. — Truplo 25letnega Leopolda

— Članstvo ljubljanskih sokolskih društev opozarjamo in vabimo na krstno predstavo igre »Dobrodružje 1916«, ki jo je napisal dobrovoljec — pisatelj g. Pavle Golja. Predstava bo jutri v dramskem gledališču v proslavo narodnega praznika.

— Miklavževanje Škola I. Tabor s plesom bo za odrasle v soboto 3. decembra ob 20. uri. Obdaritev mladine pa bo v ponedeljek 5. decembra ob 16. uri.

— Truplo Marije Jeralove prepeljano v St. Vid. Truplo tragično preminule Marije Jeralove iz Savelj so včeraj popoldne na prosekuri obducirali, popoldne ob 15 pa so jo z avtofurgonom Gajškovega pogrebnega zavoda prepeljali na dom njene varuha, posestnika Izidorja Florjančiča na Poljanah pri St. Vidu, kjer so žrtev ljubavne tragedije položili na mrtvaški oder. Pogreb nesrečnega mladega dekleta bo jutri popoldne na pokopališču v St. Vidu. — Truplo 25letnega Leopolda

— Članstvo ljubljanskih sokolskih društev opozarjamo in vabimo na krstno predstavo igre »Dobrodružje 1916«, ki jo je napisal dobrovoljec — pisatelj g. Pavle Golja. Predstava bo jutri v dramskem gledališču v proslavo narodnega praznika.

LUISE RAINER in SPENCER TRACY
 v prvem skupnem filmu iz tisočerega obraza velemešta
METROPOLA
 Danes ob 16., 19. in 21. uri
 KINO MATICA — 21-24.

Klavžarja pa so orožniki dali včeraj popoldne prenesti v mrtvašnico k Sv. Juriju v Stožicah, kjer bo danes pokopano.

— Tatvine. Mlekarku Albinu Krupu je nekdo odnesel iz veže v Komenskega ulici 13 veliko drago plašto sive barve, vredno 300 din. — Posestnik Ciril Svetek iz Štepanje vasi je prijavil, da mu je tat odnesel z dvorišča 700 din vredno železno dvigalo. — Posestniku Antonu Anžiču iz Štepanje vasi je pa nekdo ukradel več kmetijskega orodja, v vrednosti 250 din.

— Upokojencu Martinu Hercigonji je v Jernejevi ulici v Šiški nekdo odvil s kolese dinamno svetilko. — V stanovanje Justine Kapelj v Gregorčičevi ulici 17 pa je vplnil tat s ponarejenim ključem in ji ukradel nekaj denarja.

— Smolo je imel. V Stožicah je bil v nedeljo ponoči na delu podjeten vlomilec, ki je pa imel smolo. Najprej je skušal v-

miti v skladišče gostilničarja Ivana Ramova, kjer je že skrivil železen križ v oknu. Preden pa je delo dokončal in se pripeljal do zaželenega plena, so ga pa prepoznali. Takoj nato se je spravil na delo v gostilni Franceta Koblarja, kjer pa so ga tudi čuli domači in ga odposlali. Nekaj več sreče je imel pri vplomu v bufet Marice Meserkove, kjer je odnesel nekaj cigaret in jestvin.

— Kolesar pahnul voznika pod voz. Na Tyrševi cesti blizu Gospodarske zveze se je pripetila včeraj popoldne čudna nesreča. Po Tyrševi cesti je s konji peljal prevoznik Alojzij Pirc z Ambroževga trga voz premoaga. Za njim je pa pripeljal na kolesu neki fant iz okolice. Kolesar je z vso silo zadel v voznika in ga podrl. Pirc je padel pod voz ter mu je kolobrazilo desno nogo. Ponj so prišli reševalci, ki so ga prepeljali v bolnico.

Poskusna vožnja na progi št. Janž-Sevnica Nova železnica bo svečano otvorjena na praznik 8. decembra popoldne

Sevnica, 28. novembra. V petek se je vršila iz Tržiča do Boštana prva poskusna vožnja. Ta vožnja se imenuje prav za prav administrativno policijski pregled proge, določen po zakonu o železnica javnega prometa. Poskusne vožnje so se udeležili zastopniki banovine in ljubljanske železniške direkcije, katero je zastopal direktor g. inž. Rudolf Kavčič. Navzoči so bili tudi zastopniki generalne direkcije iz Beograda in še mnogo drugih odličnikov, med katerimi so bili tudi zastopniki ljubljanske policije.

Namen poskusne vožnje je bil, da bi se se lahko odstranili morebitni nedostatki in neskladnosti prometa, ki bi se pripetile v profilu proge. Ker ni bilo nobenih ovir — vedeti moramo, da je namreč prevažal vlak gradbeni material od Boštana do Tržiča že ves čas — je bila poskusna vožnja zgolj formalnega značaja. V soboto pa je bila preizkušnja novo zgrajenega mostu čez Savo. Zastopniki železniške uprave in gradbenega podjetja so opazovali, za koliko se upogne železna konstrukcija, ko vozi čez vlak. Zaenkrat nimamo nobenih zadanih podatkov, gotovo pa je, da odgovarja most vsem prometnim zahtevam.

K temu naj še pripomnimo, da se je mučila nedavno delegacija občine Boštanj ob Savi v Beogradu, kjer se je zglasila v gradbenem in prometnem ministrstvu s prošnjo, da bi imeli možnost prehoda po železniškem mostu tudi pešci iz Sevnice v Boštanj ali obratno. Delegacija je bila sprejeta v obeh ministrstvih, kjer je dobila zagotovilo, da se bodo postavile zunaj železne konstrukcije mostu potrebne traverze, po katerih bo zgrajena 1,50 m široka pešpot. Delo pa se bo pričelo šele spomladi.

Otvoritev proge bo na Marijin praznik 8. decembra popoldne. Splošno se govori, da bo ta dan vožnja za vse potnike brezplačna, o čemer pa nismo mogli dobiti avtentičnega potrdila.

Iz Zagorja

— Umrl je upokojeni rudar Alojzij Kušar iz Zagorja v starosti 53 let. Bil je miren, nekoliko čudaški samec. Naj mu bo zemlja lahka.

— Cesto so posuli, a komaj so minili trije dnevi, so od postaje dalje že zarezane globoke kolovoznice. Vzrok leži v tem, ker niso uporabili valjarja, menda je pokvarjen. Morda bi si ga cestni odbor izposodil pri Dukiču, ki ga rabi za utrdiv nove ceste na Lokah.

— Ramona je lep barvan film, ki ga bo danes in v nedeljo predvajal kino »Triglava«.

— Vzgoja naše mladine je problem, ki bi ga morali resno vzeti tudi starši. V preminih primerih pa prepuščajo vse delo šoli. V izvenšolskem času pa prehaja dolžnost na starše in tu je opaziti mnogo pomanjkljivosti. Otroci se brez strahu potikajo po vogalih, oblegajo izločena okna posebno v Toplicah in si dovoljujejo stvari, ki navajajo v kriminal. Tudi vedenje nasproti tujcem je vse graje vredno. Šola vendar ne more storiti vsega in premmnogokrat pa celo dom podira, kar se je v šoli s težavo zgradilo. Svetujemo staršem, da v lastnem interesu vzgoje otroke tako, da jim bodo v veselje in ponos, ne pa, da jih puščajo po potih in v družbo, ki jih bo pokvarila, staršem na nakopala žalost, skrb in sramoto. Prosimo tudi varnostne organe, da posvetijo pokvarjenecem potrebno pozornost, a tako da bo v danih primerih zalegal.

Brez posebnega obvestila
ANA NOVAK
 roj. DOLENC
 vdova višjega poštarja
 po kratki bolezni, previdena, v 87. letu starosti danes ob 7. uri zvečer v Gospodu umrla.
 Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 30. novembra, ob 3 in pol uri popoldne iz hiše žalosti, Glavni trg 33, na pokopališču na Zalah.
 KAMNIK, dne 28. novembra 1938.

ŠTEFKA por. SADNIKAR, NUŠKA, MILKA por. BOŽIČ, hčere: JOSIP NIKO SADNIKAR, sodnik, JAKOB BOŽIČ, zeta; NIČO in DEMETER SADNIKAR, vnuka — in ostalo sorodstvo.
 Pogrebni zavod Juli Weibl, Kamnik.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Praktični, izjave beseda Din 1, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

MEDARNA
 Ljubljana, Zidovska ul. 6, nudi sortirani prvovrstni cvetlični med po najnižji ceni. 2670

KLISEJE
 EN VEČERJEN JUGOGRAFIKA S PETA NA P23

TRGOVINO Z MIA. SLAGO.
 malo, z inventarjem, najraj kje na Gorenjskem vsamem najem. Ponudbe na upravo Metpod »Trgovce«.

DOMAČO HRANO
 zelo dobro, nudim po nizki ceni tik opere. Naslov pove uprava »Slov. Narodac«. 2753

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Sv. Lucija spet visi pri Sv. Florijanu

Ta, ki je ukradel umetniško sliko iz šentflorjanske cerkve, obsojen — Kdaj je možki obraz skazen

Ljubljana, 29. novembra. V Ljubljani so tativne umetnin zelo redke, zato je razumljivo, da je vzbudila precejšnjo pozornost vest, ki so jo objavili časopisi pred meseci, da je drzen tat odnesel iz šentflorjanske cerkve staro sliko sv. Lucije. Prvi je opazil, da je slika izgubila s stene stranskega oltarja upokojeni nadučitelj g. Potočnik, ki je obvestil šentjakobskega župnika g. Barleta. Pozneje se je izkazalo, da je bila slika ukradena že več mesecev prej, preden jo je g. Potočnik pogrešil v cerkvi. Slika ni bila velika in večina vernikov se ne zana za umetniške slike po oltarnih steneh. G. Potočnik, znani poznavalec stare Ljubljane in dober poznavalec umetnin v naših cerkvah, jo je pa takoj pogrešil.

Poročilo o ukradeni sv. Luciji je čital tudi prodajalec umetnin in antikvar Anton Demšar. Takoj se je spomnil, da mu je nekdo v jeseni lani prinesel sliko sv. Lucije. Po opisu slike je g. Demšar takoj tudi spoznal, da je kupil sliko, ki je bila ukradena pri Sv. Florijanu. Obvestil je policijo, ki je začela iskati prodajalca. Policija je osumila več oseb, ki so bile zaradi tatvin v cerkvah kaznovane, ena izmed njih je bil tudi brezposelni trgovski potnik Maks Frlan. Ko je Demšar stal pred Frlanom, je v njem takoj spoznal človeka, ki mu je prinesel sliko sv. Lucije. Frlan je pa odločno zanimal krivdo, češ, da se Demšar gotovo moti, vendar je Demšar v preiskavi in pri glavnih razpravah pred senatom izključil pomoto. Frlana je prepoznal po značilnostih obraza, po grvorici in po številnih zunanjihih znakih. Ko mu je prinesel sv. Lucijo, se je Frlan predstavljal kot Princič.

Maks Frlan je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvin. Policija mu je dala zelo slabo izpričevalo in je trdila, da je znan cerkveni tat. Branilec se je trudil, da bi svojemu klijentu pomagal, a Frlan je hotel biti bolj pameten kakor branilec in se je nazadnje sam pokopal. Branilec je namreč izjavil, da ni povsem dokazano, da je Maks Frlan ukradel sliko iz šentflorjanske cerkve. Ako očitno verjame Demšarju, bi bilo kvečjemu dokazano, da je Frlan ukraden sliko prodal in more biti zaradi tega kaznovan samo po § 333 k. z. kot prodajalec stvari, o kateri je moral vedeti, da je pridobljena na nepošten način. Pa se je oglasil premeteni obtožene, ko so se sodniki že napotili v posvetovalnico, in je čutil potrebo dati k svojemu zagovoru še pojasnilo, da njegovi živci niso čisto v redu, njegov oče

je umrl v norišnici, ne prenese alkohola, ne ve kaj dela, ako izpije kozarec vina, zato je mogel, da je v takem stanju sliko ukradel in jo prodal, toda spominja se ne na ta dogodek. Lahko je tudi mogel, da je sliko od koga kupil. Ko so ga vprašali, kdo mu je sliko prodal, je izjavil, da se ne spominja več.

Senat je razsodil, da je Frlan kriv prestopka tatvine. Slika ni vredna več ko 1000 din. Kriv pa je bil spoznan tudi glede druge tatvine, ki mu jo je očitala obtožnica, namreč tatvine kovinskega rezervoarja, ki ga je Frlan odnesel iz šrambe graščaka Paumgartnerja na Fužinah. Domači hlapec je izpovedal, da je videl, kako je Frlan bežal z ukradenim rezervoarjem. Za ukradeni sv. Lucijo in za ukradeni rezervoar so Frlanu prisodili 7 mesecev strogega zaporja in izgubo častnih pravic za 3 leta. Frlan je nekaj protestiral, preden je odšel, pa je le izjavil, da kazen sprejme.

MOSKI OBRAZ Z BRAZGOTINO NI SKAZEN OBRAZ

Kleparski pomočnik iz Dravlj Viktor Kolar in kovač Franc Tomšič iz Ljubljane sta bila obtožena takole: Kolar je 20. septembra predlaskim v Podutiku udaril Tomšiča dvakrat po glavi s steklenico, Lojze Kušarja pa je udaril z ročico po čeljustih, nakar je opazil z ročico še Tomšiča. Tomšič pa je udaril Kolarja s koso po roki. Najhujše posledice je imel Lojze Kušar, ki si je moral zdraviti razbito čeljust skoraj pol leta. Pri Kušarjevih se je zbrala družba in pila, dokler ni nastal pretep. Kušar je obležal s krvavo glavo, odpeljati so ga morali v bolnico. Kušar sprva ni vedel dobro, kdo ga je udaril in s čim, na glavni razpravi je trdil, da ga je udaril Tomšič s koso. Bila sta si v sovražstvu, ker je Kušar prepovedal hoditi Tomšiču v hišo. Tomšič je vsoval pri Kušarjevi sestrji. Tomšič je trdil, da je Kušarja udaril Kolar. Kolar pa je krivdo zanimal. Kušar je zahteval za skazen obraz 20.000 din in povrnitev vseh stroškov za zdravljenje.

Senat je razsodil, da sta Kolar in Tomšič kriva po obtožnici. Kolarju so prisodili 7 mesecev strogega zaporja, Tomšiču pa 20 dni strogega zaporja. Sodisce se je prepiralo na podlagi dokaznega gradiva, da je Kolar udaril z ročico Kušarja, ko je zamahnil nad Tomšičem. Za bolečine bo Kušar dobil 5000 din, za skazen obraz pa nič, ker možki obraz z brazgotino sodisce ne more smatrati za skazen obraz.

Gostovanja in novost v operi

Gjungenac — Majdičeva — Rijavec — Abrahamova „Roxy“

Ljubljana, 29. novembra. Zopet smo poslušali Massenetoovo »Macon« z go. Gjungenac, in zopet je bilo gledališče polno navdušenega, zvrhoma zadovoljnega občinstva. Se preden je nastopila, se je že sprožil aplavz in ko je bila končno na odru, je ploskanje prekinilo predstavo in trajalo je dolgo, da je dirigent mogel nadaljevati. Umetnica je bila glasovno odlično razpoložena in igralski na višku. Zela je med predstavo večkrat posebno priznanje, je morala konec arije v parku ponoviti, je preejala vrsto sopkov in bila po vsakem dejanju klicana še in še na ram-po. Tudi direktor beograjske opere, g. Lovro Matačić v loži z našim opernim ravnateljem ji je živahno ploskal ter se je lahko prepričal, da je priljubljenost operne umetnosti gospe Gjungenac v Ljubljani resnično izredna.

De Griexua je pel učinkovito in pristrčno naš Banovec ter iznova dokazal, da je po zadnjem pevskem studiju pri ital. mojstru zelo lepo napredoval.

Inscenacija slike v parku je bila nova, lepša in je zdaj na odru več prostora. Vendar bi bilo treba dejanje nanovo izrežirati, izzvati med ansambelom več naravnega gibanja.

Po več letih smo čuli vztrajno marljivo, ambiciozno in v tujni z velikimi uspehi se ponasajočo domačinko Vero Majdičevno v naslovni partiji »Aidee«, žal da njeno gostovanje ni zbudilo tistega zanimanja, ki ga je zaslužio. Majdičeva je zelo napredovala v petju in se je zlasti lepo razvila v igri. Njen glas je pridobil na prodornosti, vse njeno petje kaže kulturo in najboljšo šolo, a prav posebno se je izkazovala s finimi, vendar efektivnimi pianii in fiansissimi. Zela je mnogo toplega priznanja in prejala vrsto cvetličnih daril. Njeno nastopa-

nje po velikih odrih in v gledališčih s širokimi prostori za orkester ter z mnogo večjimi oddaljenostmi do občinstva pa je pevko zavedlo k preveč izraziti maski in životni drastičnosti. Vse to je moglo in treba v malem gledališču omiliti in zožiti, posebej za Aido, ki je jedva dozorle deklit. Odračunši ta optični nedostatek, izzvan po majhnosti naše operne hiše, lahko ugotovimo, da je žela Majdičeva toplo priznan uspeh tudi v Ljubljani.

Izrečeno priznanje gre tudi dirigentu, dr. Švari za posebno lepo in fino podano uverturo ter spretno vodstvo vse predstave.

V soboto zvečer smo čuli prvič P. Abrahamovo najnovejšo opereto »Roxy in njeno nepremagljivo moštvo«. Izrazita revialna opereta ima tri dejanja, vsako po tri slike, ki se naglo izpreminjajo, medtem ko pred zastorjem pleše balet. Dejanje opere je na vso moč sodobno, saj se godi med zmagovitimi nogometiški, ki odnašajo slavo in pokale proti angleškim tekmečem v Londonu in v Ljubljani.

Kajpada je imela noviteta s svojo, mladini menda najbolj aktualno vsebino popoln uspeh. Izrazito jazzova glasba s saksofon, trobentami, pozavnami klavirjem, tolkali in dr. ima tudi nekaj prijetnih pevskih točk. Ljubko uro, ki svira, glavni šlager pa je klubsko geslo »Hip, hip, hura!«, ki se ponavlja in zaključuje veselo razgibano opereto brez posebne markantnosti in spominu se vtiskajočih melodij. Moderni plesni ritmi so glavni znak tega dela, a baletni nastopi mu dajejo tudi glavno barvo.

F. Lipah, ki se je pravkar izkazal duhovitega in čustveno zelo simpatičnega humorista s svojo izvrstno knjigo »Gledališke zgodbe«, najboljšim slovenskim delom tega žanra, se je tudi v opereti imenitno

postavil s karakterizacijo in masno škota skopuha Sama, tovarnarja konzerv. Bil je originalen, vseskozi močan, pa je v podajanju kupletov resnično učinkovit.

E. Barbičeva je bila dražestna Roxy, zunanje in v igri zelo prijetna ter pevski zadovoljiva. P. Golovin je igral bebastega ženina, Planeč je bil eleganten, živahen baron, B. Sencin disciplinirani asket kapitan, B. Peček kakor vselej temperamenten in poln humorja tudi kot golman in blagajnik izvrstna ravnateljica penzionata pa Poličeva, zares komična in za uspeh opere bistveno zaslužna.

Med manjšimi vlogami naj omenim vsaj še agilno nastopajočega J. Rusa, vedno živahno S. Japjevo, M. Simontiča, ki igra grajskega oštrnika in zlasti posrečenega avstrijskega carinika, F. Jelnikarja kot jugosloven, carinika in odličnega speakerja škabarja. A tudi številni ostali so bili do cela ustrežljivi, tako da gre režiserju in koreografu P. Golovinu priznanje. Inscipient in delavci so izdatno dvignili tempo vsega dogajanja. Scenograf inž. Franz je ustvaril lepe dekoracije med njimi lepo prizorišče s teraso in pogledom na ljubljanski nebotičnik in grad ter impozantno

igrišče. Zlasti posrečen je železniški vagon. Dirigent D. Žebre je opereto vestno naštudiral in spretno vodil do uspeha.

Seveda je Abraham zopet močno pritegnil in je bilo gledališče polno.

V nedeljo zvečer pa ni bilo, temveč dokaj prazno, dasi je gostoval veliki pevec in po svetu priznani umetnik Josip Rijavec v Bohemi kot Rudolf. Bil je pevski in igralski na višku ter je žel od prve arije dalje mnogo priznanja, na zaključku pa dolgotrajne ovacije.

Tudi Mimi naše Vidaličeve je bila pevski prav dobra, prisrčna in se odlično razvila. Mimi ima posebno vestno naštudirano in je zlasti njeno nijansiranje v petju vredno vse hvale.

Nova je bila Musetta, ki jo je Heybalova podajala zelo samozvestno in živahno, v igri mestoma pretirano, a v petju s forsirano silo, ki ni lepa, niti koristna njenim glasnikom. V obeh ožirih manj bi bilo bolje. Zunanje je polno ustrezala.

Nov je bil tudi Schaumard, ki ga je pel in igral Dolničar točno in zanesljivo, čeprav je bila predstava brez dovolj skušenj, kar se je zlasti poznalo težki 2. sliki.

Fr. G.

Cowardova prtijaga

Noel Coward, angleški Sacha Guitry, najpopularnejši igralec in avtor sedanje Anglije na polju družabnih komedij, se je vkrcal oni dan na parnik »Normandie« in krenil na turnejo v Ameriko. Nosači francoskega prekomorskega orjaka so se zelo čudili, ko niso mogli spraviti niti tretjine njegove prtijage v razkošni apartament prvega razreda, ki ga je bil najel Coward za pot čez ocean. Poleg petih velikih prekomorskih kovčgov in desetih tako zvanih ročnih kovčgov, ki jih sme vzeti potnik s seboj v kabinu, je imel Noel Coward še 16 precej velikih kovčgov in vse je hotel spraviti v svojo kabinu. S seboj je imel 50 oblek, 4 smokinge, 5 frakov, 220 ovratnikov, 70 barvastih srajc, 30 belih večernih srajc, 10 parov plesnih čevljev, 40 parov promenadnih in drugih čevljev, razen tega pa še mnogo toaletnih predmetov, 2 kitari, gramofon, ribiško orodje itd.

Tako je bilo jasno, da se vsa njegova prtijaga ne bo dala spraviti v kabinu in stanske prostore. Nosači so izjavili, da že davno niso imeli na »Normandie« potnika, ki bi imel s seboj toliko prtijage. Celo najslavnejše filmske igralke so imele največ 12—15 kovčgov. Ko se je zadnje dni oktobra selila po ločitvi od Jeana Murata v Ameriko slavn Annabella, je imela samo 12 kovčgov. Tako je Noel Coward zasenčil s svojo garderobo tudi najslavnejše filmske zvezde.

V SOLI

Učitelj pregleduje domače naloge učenec. Kar odloži zvezke, se ozre na enega učenca in pravi: »Čuj, tvoja naloga se mi pa zdi sumljiva. Tega nisi pisal ti, to je roka tvojega papanač.«

Učenec nekaj časa v zadregi molči, potem pa zajeclja: »Gospod učitelj, to sem pisal s papanomim nalivnim peresom.«

ZAHVALA

Ob prebriski izgubi našega nepozabnega očeta, strica, tasta, deda in pradedu, gospoda

FRANCA LAJOVICA

izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja in darovanja vencev in cvetja najiskrejšjo zahvalo!

Prav posebno pa se zahvaljujem g. dr. Leopoldu Ukmarju, zdravniku v Litiji, za vso njegovo skrb in nego za časa bolezn, dalje vsem gasilskim društvom litijske župe, starešinstvu gasilske župe Litija, gasilski zajednici za dravsko banovino in sokolskima društvoma Litija in Šmartno za častno spremstvo, pevskima društvoma »Lipa« v Litiji in »Zvon« v Šmartnem za spremstvo in žalostinke, rudarski godbi iz Zagorja za žalne koračnice, Glasbeni Matici v Ljubljani, trdki Hrovat & Komp. in njenemu osebju, dalje osebju Zedinjene zavarovalnice dd. v Ljubljani, trdki Milivoj Lajovic v Ljubljani in Franc Lajovic v Litiji in II. deški meščanski šoli v Ljubljani za njihova številna odposlanstva, starešini litijske gasilske župe g. Francu Dolinarju za globoke besede slovesa in vsem odličnikom in številnim pogrebem od blizu in daleč za dragemu pokojniku na njegovi zadnji poti izkazano čast in spoštovanje.

Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat: Srčna hvala!

Litija, Ljubljana, Zagreb, 28. novembra 1938.

ANTON LAJOVIC

za vse rodbine LAJOVIC, rodbine MEDIC, JEREB in KONCAR in ostale sorodnike.

P. W.:

V zelenem pecku

roman

Walker si je popravil slušalke in pritisnil svinčnik na liste papirja. V naslednjem trenutku se je začel odgovor.

»Tu amaterska postaja v Porto Alegre. Slišal sem vaše signale. Kaj lahko storim za vas? Slišim vas dokaj dobro.«

Walker je pogledal na zemljevid. Postaja v Porto Alegre bi bila lahko dobro služila, toda Walker je upal, da najde oddaljenejšega radioamaterja.

V seznamu postaj je poiskal radioamaterjevo Porto Alegre, naravnal je na njegovo daljavo in sporočil:

»Poskusiti hočem dobiti bližjo zvezo. Če se mi ne posreči vas čez četrt ure zopet pokličem. Ostanite prosim, na dolžini mojega vala.«

Zopet so se začeli v slušalkah kratki in dolgi znaki Morsejeve abecede in Walker jih je prepiševal po indeksu. To pot je klicala neka ladja, namenjena v Montevid.

V slušalkah se je po naenkrat začel nov klic: oglašal se je amaterski oddajni aparat v St. Louisu.

Walker je začrtal s svinčnikom mesto St. Louis

22

na zemljevidu in se vprašujoče ozrl na polkovnika Morrisa. Le-ta je prikimal z glavo v znak soglasja.

Walker je naravnal aparat na pravi val in jel je pošiljati v svet poročilo o prvi noči v puštnji. Nekaj stavkov je lahko oddal po mednarodnem okrajševalnem indeksu, ker v Q indeksu nanj niso mislili. — Zvečite se s Chicagom in poročajte tja, — je zaključil Walker.

Čez pol ure je bilo to delo končano in oba sta odšla zadovoljna k zastrupu.

Poprej stopim še v šotor po brisače in milo. Rad bi splaknil s sebe prečuto noč, — je odklonil polkovnik Morris zajtrk in krenil proti svojemu šotoru.

Kar je obrnil nase njegovo pozornost blesteč predmet na štoru.

Nekaj časa ga je gledal, potem je pa skočil tja. Že je bil iztegnil roko po puščico, pa se je spomnil na svoje tovariše. Poklical jih je in jim pokazal, kaj je bil našel.

— Tega včeraj še ni bilo tu. Dobro je, da smo bedeli, — je dejal.

Dr. Marson je pristopil in le s trudom je izdrl globoko v štor zapičeno puščico. Pazljivo jo je ogledal, potem jo je pa pomolil polkovniku Morrisu.

— Na nji je papirček z nekim obvestilom. Pogledajte, kaj je in povejte mi, kaj si o tem mislite. Polkovnik Morris je vzel puščico. To ni bilo indijansko orožje.

Indijanci uporabljajo na lovu dolge trstikove

puščice, lahke in prožne. Samo konica je obežena s ostrim kovinastim rezilom. Na koncu puščice je pritrjeno mehko ptičje pero, ki pomaga puščici držati smer.

Puščica, ki jo je držal polkovnik Morris v roki, je bila skoraj vsa železna in jo je bilo zelo težko uporabljati v pragozdu ali na večjo razdaljo. Tu se je dal prej sluti strel iz samostrela nego z običajnim lokom.

Polkovnik Morris je brž odvil zarjaveli košček papirja.

Bil je star orumenel pergament, popisan gotovo že pred sto leti. Prvotna pisava je bila že skoraj povsem obledela.

Nove so bile na pergamentu primitivne risbe v rdečastorjavi barvi. Narisani so bili trije šotori in dve prekržani puščici, poleg njih nizka človeška postava, pod njo pa osem poševnih črt. Vsa risba je bila presekana z dvema debelima črtama.

Vsi po vrsti so vzeli pergament v roke in si ogledali risbo. Vsem je bilo jasno, kaj je hotel neznan risar povedati:

»Osmim tujim belim možem, živčim v treh šotorih napovedujem vojno in sicer tako dolgo, da bodo uničeni.«

To je bila grožnja in svarilo obenem. Še je bil čas sesti v letalo in izgniti iz pragozda. Nihče pa na to niti pomislil ni.

Toda kapitan Wills je izgovoril drugo vprašanje: — Naj mi kdo pojasni, kako je prišel ta

pergament sem. Nihče menda ne bo trdil, da je to indijanski izdelek.

Fred Walker je iztegnil roko in odnesel papir k primitivni, prejšnji dan narejeni muzici.

— Dovolite, da si ogledam ta pergament.

Čeprav je bil dan, je svetil na papir od vseh strani z močno električno svetilko. Posrečilo se mu je prebrati nekaj črk. Večji uspeh je pa dosegel, ko je papir zasenčil. Tedaj se mu je posrečilo prečitati nekaj besed.

— To je preveč nejasno, da bi mogel točno uganiti kaj je. Vidim pa, da je dokument nekga španskega vojaka, poslanega na dolgo ekspedicijsko. Morda je to častniški patent ali kaj podobnega. Gotovo je pa to zelo zanimivo.

Kapitan Wills pa ni hotel izgubljati časa z razmišljanjem.

— Morda si bomo vsa vprašanja, ki bi si jih danes zaman zastavili, pojasnili že v prihodnjih dneh. Mislim, da bi bilo najbolje utrditi taborišče, da bi imeli mirnejšo noč, kakor je bila danes.

Predlog je bil sprejet, najbolj navdušen je bil zanj Ben Carter.

— Končno bom lahko pokazal, kaj znam.

Kapitan Wills, Hales, Morris in Marson so ta čas postavljali močno steno na gričku. Ben Carter je pa na čuden način pripravljaval strofinco. Odšel je k najbližjim drevesom in pritrtil v visini pasu odraslega človeka več papirnatih trakov, potem se je pa vrnil zopet k strojnici in jo nameril na te trakove.